

[Guldberg.]

ikke altid føler sig overbevist om, at de er rigtige, og hvor der derfor må lægges et ret betydeligt arbejde i det.

De synspunkter, jeg skal fremføre, stemmer stort set med, hvad der blev sagt, men jeg er nødt til at gentage dem bl. a. af hensyn til konklusionen.

Vi har vel i og for sig alle regnet med i mange år, og det er jo en ganske naturlig ting, at på et eller andet tidspunkt måtte København — og så bruger man udtrykket „nå den udvikling“, så har man allerede sagt, det er noget ønskeligt — blive så stor, at vi skal have tunnelbaner, for det har man jo i alle andre store byer. Det har vi regnet med, og det har vi regnet med som noget givet, og det har vi regnet med i mindst 30 år. Når dette i og for sig har været noget fuldstændig givet, fordi man ikke kendte eller tænkte på andre muligheder, har det næsten karakter af, at der foreligger en slags politisk beslutning, eller hvad man vil kalde det, som er grundlaget for alle de teknikere og alle de sagkyndige, der skal arbejde med dette spørgsmål, og som jo, når de skal opstille, hvilke undersøgelser det er nødvendigt at foretage, og hvad det er nødvendigt at regne med, må have et udgangspunkt. De må altid have et grundlag, de kan ikke lave det selv, og deres grundlag er og har ganske naturligt været i 30 år, at en eller anden gang, og vel væsentlig før 1965, skulle der laves tunnelbaner i København for at få klaret de trafikproblemer, man kunne forudse til den tid. Der er derfor ikke noget mærkeligt i, at nogen kan blive overrasket over, at der nu i løbet af den 30 års periode også tydeligt fra teknisk og sagkyndig side efterhånden er kommet betænkeligheder frem, men det kræver nok en lidt nærmere forklaring.

Det er klart, at den afgørelse, vi skal træffe, er bestemmende og kan blive bestemmende for hele Københavns fremtidige udseende. Den kan også blive temmelig bestemmende for og få temmelig megen indflydelse på spørgsmål, der rækker langt uden for København, spørgsmål, der har at gøre med landsplanlægning, erhvervs- og befolkningsfordeling i Danmark i det hele taget; derfor griber den ind i noget af det, som vi har beskæftiget os meget med, og som nyder megen sympati, har jeg indtryk af, i alle

partierne herinde, nemlig bestræbelserne for at få en stadig bedre fordeling af befolkning og erhverv, at få styrket de svage områder, eller hvordan man nu vil udtrykke sig.

Vi må altså se dette spørgsmål som et landsplansspørgsmål samtidig, og vi må også se det som et spørgsmål ikke om, hvad man mener er rigtigt i 1965, men vi er nødt til at forsøge at danne os et billede af, hvad der vil være rigtigt i 1995 f. eks. Jeg ved godt, at man derved vil kunne sige, at man kan sagtens lave tunnelbaner færdig meget hurtigere end 20-30 år, eller hvor meget der nu regnes med, men til det vil jeg sige, at det er jo for det første et økonomisk spørgsmål og ikke et teknisk spørgsmål, og for det andet er vi jo alle sammen klar over, at der skal regnes med en ikke ringe udgift, og der er vel grænser for, hvor hurtigt man kan få det gennemført. Og hvis vi har socialdemokratisk regering i de 20 år, så når de 2 milliarder kr., der er tale om, vel at blive til 16 eller sådan noget i den periode, inden vi får samlet det hele op, så det er jo store tal, der skal arbejdes med.

Men forklaringen på den ændrede indstilling er også, at der igennem årene er kommet en helt ændret indstilling over for hele spørgsmålet om planlægning, den fysiske planlægning. Det er en ældre og mere traditionel metode at se de ting på, som vi sådan set alle sammen har anvendt; man går ud fra de faktiske oplysninger om trafikens udvikling, om, hvor meget den er steget, og ud fra dette søger man så at opstille sine forudsigelser, sine prognoser for, hvor stor den fremtidige trafik vil blive, og så går man ud fra, at den udvikling, man nu taler om, er noget forholdsvis upåvirkeligt, det er noget, der er givet på forhånd, det er noget, man næsten er nødt til at finde sig i. Det vil altså sige, at opgaven er teknisk ret enkel; nu skal man bare finde ud af, hvordan man så vil klare det. Metoden har selvfølgelig den svaghed, at man på forhånd har accepteret udviklingens tilfældigheder, når man underkaster sig noget som uundgåeligt uden at tage stilling til, om det er ønskeligt eller ej.

Jeg må også minde om, at der mange gange fra politisk side er udtrykt beklagelse over, at man netop på områder som dette, i meget store spørgsmål, synes, at man på